

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 07 0 K 011525 15 Kž 6
Sarajevo, 16.03.2016. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija dr. Ljiljane Filipović kao predsjednice vijeća, Ismete Mujanović i Zorice Gogala kao članova vijeća, uz sudjelovanje Dinele Dedić kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog M.P., zbog krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. u vezi sa članom 22. preuzetog Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, odlučujući o žalbama kantonalnog tužitelja iz Mostara i branitelja optuženog M.P., protiv presude Županijskog/Kantonalnog suda u Mostaru broj 07 0 K 011525 15 K od 05.10.2015. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 16.03.2016. godine, donio je

P R E S U D U

Žalbe kantonalnog tužitelja iz Mostara i branitelja optuženog M.P. se odbijaju kao neosnovane i presuda Županijskog/Kantonalnog suda u Mostaru broj 07 0 K 011525 15 K od 05.10.2015. godine, potvrđuje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Županijskog/Kantonalnog suda u Mostaru broj 07 0 K 011525 15 K od 05.10.2015. godine, optuženi M.P. je oglašen krivim zbog krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. u vezi sa članom 22. preuzetog Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (KZ SFRJ), pa se primjenom članova 33., 38. i 41. navedenog Zakona osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 7 (sedam) godina. Primjenom člana 50. stav 1. preuzetog KZ SFRJ optuženom se u kaznu zatvora uračunava vrijeme provedeno u pritvoru počev od 28.02.2015. godine do pravomoćnosti ove presude, odnosno do upućivanje na izdržavanje kazne zatvora po navedenoj presudi. Primjenom člana 212. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH) oštećeni, supruga R.M., te kćeri N.Š. i B.K. sa imovinsko-pravnim zahtjevom se upućuju na parnicu. Primjenom člana 202. stav 4. ZKP FBiH optuženi se oslobađa plaćanja troškova krivičnog postupka iz člana 199. stav 2. tačka a) do h), dok primjenom člana 204. ZKP FBiH i nužni izdaci branitelja po službenoj dužnosti padaju na teret budžetskih sredstava.

Protiv navedene presude žalbu su izjavili kantonalni tužitelj iz Mostara (kantonalni tužitelj) i braniteljica optuženog M.P., advokat I.P. iz M.

Žalbom kantonalnog tužitelja prvostepena presuda se pobija zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji, pa iz razloga iznesenih u žalbi predlaže da se žalba uvaži i preinači pobijana presuda tako da se optuženom M.P. za učinjeno krivično djelo izrekne kazna zatvora u trajanju dužem od izrečene pobijanom presudom. U žalbi kantonalni tužitelj nije tražio da bude obaviješten o sjednici vijeća, ali je u podnesku dostavljenom ovom sudu 18.01.2016. godine predložio da o sjednici vijeća ovog suda bude obaviješteno Federalno tužiteljstvo, što je suprotno odredbi člana 319. stav 1. ZKP FBiH prema kojoj su tužitelj, optuženi i njegov branitelj ovlašteni da traže da budu obaviješteni o sjednici vijeća samo u žalbi ili u odgovoru na žalbu.

Braniteljica optuženog je dostavila odgovor na žalbu kantonalnog tužitelja kojom je osporila sve navode iz te žalbe i predložila da se žalba odbije kao neosnovana.

Žalbom braniteljice optuženog M.P. prvostepena presuda se pobija zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, odluke o krivičnoj sankciji, te, kako navodi u žalbi, zbog kršenja prava optuženog iz člana 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama koji se shodno članu II/2 Ustava BiH direktno primijenuju u BiH. Predlaže da se žalba uvaži, prvostepena presuda preinači i optuženi oslobodi optužbe, ili da se žalba uvaži, prvostepena presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje ili da se odredi održavanje pretresa pred drugostepenim sudom, ili da se žalba uvaži, prvostepena presuda ukine i optuženi oslobodi od odgovornosti i odmah pusti iz pritvora. U žalbi nije tražila da bude obaviještena o sjednici vijeća.

Federalni tužitelj je podneskom broj T07 0 KTRZŽ 004742 15 2 od 15.12.2015. godine, predložio da se žalba kantonalnog tužitelja uvaži i optuženom izrekne kazna zatvora u dužem trajanju, a da se žalba braniteljice optuženog odbije kao neosnovana.

Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu u granicama žalbenih navoda i po službenoj dužnosti, u smislu člana 321. ZKP FBiH, pa je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Pobijajući prvostepenu presudu zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka braniteljica optuženog u žalbi navodi da je prvostepeni sud prekoračio optužbu time što je pobijanu presudu, kojom je optuženog oglasio krivim, zasnovao na činjenicama različitim od činjenica navedenih u optužnom aktu iako je sud vezan za činjenično stanje navedeno u optužnici, a tužiteljstvo nije izmijenilo činjenični opis potvrđene optužnice niti je usaglasilo sa dokazima, pa smatra da ni sud nije mogao u činjenični opis unijeti elemente na štetu optuženog. Pri tome u žalbi ukazuje da je prvostepeni sud iz činjeničnog opisa krivičnog djela ispustio navode „da su izvršitelji lišili slobode civila srpske nacionalnosti“, jer nije dokazano da je izvršeno protivpravno lišenje slobode, nego da se radi o tome da je optuženi prilikom pretresa naišao na civila N.M., pa su ga prije ubistva udarali i psovali mu, nakon čega su izvršili njegovo ubistvo, te da je umjesto navoda iz optužnice „u namjeri da ga liši života“ u presudi unio navode „htijući ga lišiti života“, na koji način je sud, i to značajno na štetu optuženog, prekoračio optužbu što je isključivo imalo za cilj donošenje osuđujuće presude.

Ovaj sud nalazi da izneseni žalbeni navodi braniteljice optuženog nisu osnovani.

Prilikom razmatranja osnovanosti iznesenih žalbenih prigovora valja ukazati na sadržinu odredbe člana 295. stav 1. ZKP FBiH kojom je propisano da se presuda može odnositi samo na osobu koja je optužena i samo na djelo koje je predmet optužbe sadržane u potvrđenoj, odnosno na glavnom pretresu izmijenjenoj optužnici. S obzirom na takvo zakonsko određenje jasno je da se problem objektivnog identiteta presude i optužbe svodi na pitanje da li je djelo optuženog M.P., kako je ono u pogledu odlučnih činjenica opisano u optužnici, identično djelu iz izreke pobijane presude.

U konkretnom slučaju prvostepeni sud je iz činjeničnog opisa optužnice ispustio navode da su izvršitelji lišili slobode civila srpske nacionalnosti, nalazeći da ovakva tvrdnja optužbe nije dokazana tokom glavnog pretresa, odnosno da se na osnovu izvedenih dokaza nije mogao izvesti zaključak da su izvršitelji, pa i optuženi M.P., neposredno prije izvršenog ubistva protivpravno lišili slobode oštećenog. Prvostepeni sud nalazi da iz izvedenih dokaza proizilazi da su prilikom pretresa terena optuženi i njegova grupa naišli na civila N.M., koga su prije ubistva udarali i psovali mu, nakon čega su izvršili njegovo ubistvo. Nadalje, u činjenični opis izreke pobijane presude prvostepeni sud je unio navode „htijući ga lišiti života“ umjesto navoda u optužnici „u namjeri da ga liši života“, smatrajući da je tokom glavnog pretresa dokazano da je optuženi kao saizvršitelj svoju volju, odnosno htijenje i radnju usredotočio na posljedicu u vidu lišenja života. O svakoj od navedenih izmjena u činjeničnom opisu izreke pobijane presude u odnosu na činjenični opis optužnice prvostepeni sud je dao detaljne razloge na strani tri obrazloženja pobijane presude.

Obzirom na navedeno, po ocjeni ovog suda, u konkretnom slučaju se ne radi o nedopuštenom „prilagođavanju“ opisa krivičnog djela u pobijanoj presudi u odnosu na ono iz optužnice. Naime, prema odredbi člana 296. stav 1. ZKP FBiH sud zasniva presudu samo na činjenicama i dokazima koji su izvedeni na glavnom pretresu. Prvostepeni sud je, u konkretnom slučaju, u skladu sa činjeničnim utvrđenjem na osnovu sadržine dokaza koji su izvedeni na glavnom pretresu, iz činjeničnog opisa krivičnog djela u optužnici izostavio nedokazane činjenice (da su izvršitelji lišili slobode civila), dok izrekom pobijane presude optuženi nije oglašen krivim za radnje za koje nije terećen optužnicom. Također, ni izmjene u izreci pobijane presude u odnosu na volju, odnosno htijenje optuženog, time što je umjesto navoda u optužnici „u namjeri da ga liši života“, u izreku presude unio „htijući ga lišiti života“, prvostepeni sud nije izvršio izmjene na štetu optuženog, jer je „htijenje“ sadržano u „namjeri“, pa navedenim izmjenama optuženi nije doveden u nepovoljniji položaj u odnosu na krivičnopravne radnje koje su mu optužnicom stavljene na teret. Navedene izmjene nisu od uticaja na identitet djela iz optužnice.

Prema tome, izvršenim navedenim izmjenama u činjeničnom opisu krivičnog djela u izreci pobijane presude u odnosu na činjenični opis krivičnog djela iz optužnice optuženom nije povrijeđeno pravo na odbranu, niti je sud povrijedio načelo akuzatornosti, pa nije učinjena ni bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka j) ZKP FBiH, kako se neosnovano navodi u žalbi.

Braniteljica optuženog u žalbi iznosi stav da je najočitija bitna povreda odredaba postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, koja proizilazi iz pogrešne primjene odredbe člana 300. stav 1. tačka a) istog Zakona, a sastoji se u nerazumljivosti izreke pobijane presude koja ne sadrži sve ono što je neophodno i što je propisano navedenom odredbom (za koje djelo je optuženi oglašen krivim uz naznačenje činjenica i okolnosti koje čine obilježje krivičnog djela kao i onih od kojih zavisi primjene određene odredbe Krivičnog zakona). Zbog navedenog smatra da je izreka presude nerazumljiva, odnosno da je izreka protivrječna samoj sebi i razlozima iznesenim u obrazloženju presude.

Najprije treba ukazati da je braniteljica u žalbi propustila konkretno navesti u čemu se ogleda nerazumljivost izreke pobijane presude, koje činjenice i okolnosti nisu naznačene u izreci, a koje čine obilježje krivičnog djela i od kojih zavisi primjena određene zakonske odredbe, niti je u žalbi konkretizovano u čemu bi se ogledala protivrječnost izreke presude samoj sebi i iznesenim razlozima u obrazloženju, pa stoga ovaj sud nije bio u prilici da ocijeni iznesene žalbene navode.

Nadalje, u žalbi braniteljice optuženog se ističe da pobijana presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama i da je stoga sud učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH. Obrazlažući ove navode u žalbi se navodi da prvostepeni sud zbog pogrešne ocjene dokaza koji su izvedeni tokom postupka nije izveo pravilan zaključak da je optuženi učinio krivično djelo na način opisan u izreci prvostepene presude.

Po ocjeni ovog suda, izneseni žalbeni navodi nisu osnovani. Suprotno navedenom, obrazloženje pobijane presude sadrži analizu i ocjenu dokaza, jer je prvostepeni sud o svim odlučnim činjenicama dao jasne, određene i uvjerljive razloge, cijeneći pri tom sve dokaze kako pojedinačno tako i u međusobnoj vezi, dajući ocjenu vjerodostojnosti protivrječnih dokaza, sve u skladu sa odredbom člana 305. stav 7. ZKP FBiH.

Žalbene tvrdnje da prvostepeni sud na osnovu ocjene izvedenih dokaza nije izveo pravilan zaključak da je optuženi učinio krivično djelo za koje se optužuje ne može se posmatrati u okviru ovog žalbenog osnova, već samo pri ocjeni osnovanosti prigovora koji se odnose na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, o čemu će se ovaj sud u nastavku izjašnjavati.

Osim konstatacije u žalbi braniteljice optuženog da se zaključak suda o statusu oštećenog N.M. temelji na dijelovima iskaza više saslušanih svjedoka (kako svjedoka optužbe, tako i svjedoka odbrane), koji su saglasno izjavili da je kritičnog dana N.M. kao civil čuvao ovce na navedenom području, konkretnim žalbenim navodima se izneseni zaključak prvostepenog suda žalbom ne dovodi u pitanje.

Pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja braniteljica optuženog osporava navodima u žalbi da prvostepeni sud na osnovu izvedenih dokaza nije izveo pravilan zaključak da je optuženi učinio krivično djelo na način opisan u izreci presude. U žalbi se iznose tvrdnje da je odbrana u toku postupka, načinom postavljanja pitanja svjedocima optužbe prilikom unakrsnog ispitivanja i predočavanja dijelova iskaza iz istrage tih svjedoka, dovela u pitanje vjerodostojnost iskaza svjedoka pod pseudonimom „A“, kao i iskaze svjedoka koji potvrđuju njegov iskaz, dokazujući da je prilikom pretresa terena optuženi

M.P. bio u blizini i vidokrugu svjedoka odbrane. U žalbi se prije svega ističe da je vjerodostojnost iskaza svjedoka pod pseudonimom „A“ upitna zbog njegovog objašnjenja o dužini trajanja njegovog ispitivanja u SIPI-i od sat i pol, dok je prema zapisniku o ispitivanju od 10.09.2014. godine ispitivanje trajalo od 10,55 do 14,55 sati i smatra da se njegovo objašnjenje o trajanju njegovog ispitivanja nikako nije moglo prihvatiti istinitim i vjerodostojnim kako je to učinio prvostepeni sud.

Po ocjeni ovog suda, izneseni žalbeni navodi nisu osnovani. Iz sadržine spisa i obrazloženja pobijane presude slijedi da je svjedok pod pseudonimom „A“ na glavnom pretresu od 24.06.2015. godine objasnio dužinu razgovora prema zapisniku i pri tome naveo da je ukupan razgovor sa istražiteljima trajao dugo prije nego je on odlučio reći istinu i prije nego se sve stavilo na zapisnik. Navedeno pojašnjenje je, prema stavu prvostepenog suda, prihvatljivo i ne dovodi u pitanje vjerodostojnost iskaza tog svjedoka. U žalbi se ne iznose konkretni razlozi zašto dato objašnjenje svjedoka pod pseudonimom „A“ nije prihvatljivo, osim što braniteljica iznosi svoje shvatanje da je dato objašnjenje čudno i „za razmišljanje i izvođenje veoma različitih i mogućih zaključaka“, pa se ovakvim paušalnim navodima ne dovodi u pitanje pravilnost stava prvostepenog suda da iznesenim prigovorima nije dovedena u pitanje vjerodostojnost iskaza ovog svjedoka.

Na pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja nisu od uticaja navodi u žalbi kojima se ukazuje na razlike u iskazu svjedoka I.M. Prema navodima u žalbi braniteljice optuženog prvostepeni sud nije mogao pokloniti vjeru iskazu ovog svjedoka zato što ovaj svjedok, prema stavu odbrane, nije dao valjane razloge o razlikama u njegovom iskazu od 27.01.2006. godine kada je izjavio da je čuo u K. da je prije nestanka N.M. bio kod Z.T., u odnosu na iskaz koji je dao na glavnom pretresu da njemu lično nije niko rekao da je oštećeni N.M. prije nestanka bio kod Z.T., jer ovaj svjedok nije mogao objasniti kako je to ušlo u zapisnik, navodeći da je možda to i rekao ali se ne sjeća. U žalbi se, također, ukazuje na razlike u njegovom iskazu datom na glavnom pretresu i iskazu pred tužiteljstvom od 06.02.2015. godine u dijelu u kojem se izjašnjavao o tome da li se susretao sa svjedokom pod pseudonimom „A“ nakon davanja iskaza u SIPI-i 2006. godine.

Prvostepeni sud je iskaze svjedoka I.M. na koje se ukazuje žalbom uzeo u obzir i dao ocjenu tih iskaza dovodeći ih u međusobnu vezu i sa ostalim dokazima, uzimajući u obzir i objašnjenje ovog svjedoka u pogledu razlike u datim iskazima i dao određene razloge (strana 14. obrazloženja) zašto poklanja vjeru iskazu ovog svjedoka. Razlozi koje je dao prvostepeni sud se konkretnim navodima u žalbi ne dovode u pitanje, a niti se u žalbi iznose razlozi koji bi ukazivali na osnovanost iznesenih žalbenih navoda, pa ih je ovaj sud ocijenio neosnovanim.

Nadalje, u žalbi se posebno ukazuje da je, prema stavu odbrane, odlučna činjenica da je prije nestanka N.M. bio u kući Z.T., što je argumetovano iskazom svjedoka – oštećene R.M. i svjedoka J.K. Pri tome se ukazuje i na iskaz svjedoka R.M., kome je majka R.M. pričala da se početkom ... godine otac nije vratio kući sa Z. njiva, gdje je čuvao stoku i da je ona došla do kuće Z.T. i J.K., koji su joj rekli da je dan prije N. sjedio kod njih u kući, da je nakon izvjesnog vremena došao i I.D., a potom nakon izvjesnog vremena su došla tri ili četiri vojnika koji su upitali N. je li on N.M., pa pošto je on potvrdio rekli

mu da pođe s njima. Prema žalbi je nejasno zašto sud nije prihvatio iskaz ovog svjedoka u „prvoj verziji“ koja je argumentovana ne samo iskazom njegove majke, nego i svjedoka J.K., a prihvata „drugu verziju“ iskaza u dijelu kada se svjedok izjasnio o saznanjima o predmetnom događaju od svjedoka I.M., o čemu sud ne daje nikakvo uvjerljivo i logično obrazloženje.

Po ocjeni ovog suda, ni ovi žalbeni navodi ne dovode u pitanje pravilnost činjeničnog stanja utvrđenog u pobijanoj presudi. Prvostepeni sud je, nakon brižljive ocjene iskaza svjedoka R.M., dovodeći ga u vezu sa iskazom svjedoka „A“, a sve to dovodeći u međusobnu vezu i sa drugim dokazima, a prije svega sa pronađenim skeletnim ostacima oštećenog u pećini u kojoj je obavljen uviđaj, u pobijanoj presudi (na strani 15., posljednja dva pasusa i strani 16. obrazloženja) dao jasne i određene razloge o tome zašto i u kojim dijelovima su dati iskazi prihvatljivi i koje konkretne činjenice su utvrđene na osnovu tih iskaza. Žalbom braniteljice se dati razlozi u pobijanoj presudi ne dovode u pitanje osim što, kako se navodi u žalbi, nije jasno iz kojih razloga sud nije prihvatio iskaz svjedoka R.M. u prvoj verziji. Kod takvog stanja stvari, a imajući u vidu da je prvostepeni sud sve dokaze cijenio u skladu sa načelom slobodne ocjene dokaza, i to kako pojedinačno, tako i u međusobnoj povezanosti, dajući za takvu svoju ocjenu konkretne razloge, koji žalbom braniteljice optuženog nisu dovedeni u pitanje, to se iznesenim navodima u žalbi ne dovodi u pitanje ni pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja.

Dovodeći u pitanje vjerodostojnost iskaza svjedoka pod pseudonimom „A“ braniteljica optuženog u žalbi ukazuje na iskaz svjedoka V.N. koji je, između ostalog, izjavio da je odredište njegove grupe, radi pronalaska odbjeglih četnika koji navode granate na sela Dž. i V. bio u pravcu S., preko Z. njiva i da je možda bilo oko 12,00 sati kada je na jednom mjestu vidio da ovce leže i u blizini ovaca je vidio žutu jaknu, a da je njegov vodič E. rekao da je to jakna od Š., postavljajući pitanje kako je moguće da su prema iskazu svjedoka „A“ optuženi i T.N.M. lišili slobode oko 14,30 sati.

U vezi sa navedenim treba istaći da je prvostepeni sud, cijeneći iskaz svjedoka V. N. i dovodeći ga u vezu sa ostalim dokazima zaključio da je N.M. prije toga, prije prolaska svjedoka sa grupom na konkretnom terenu, odveden od stada u čemu nalazi potvrdu za iskaz svjedoka „A“ koji je prihvaćen kao istinit i vjerodostojan. Izneseni zaključak prvostepenog suda, koji se konkretnim navodima u žalbi ne dovodi u pitanje, po ocjeni ovog suda, je utemeljen na dokazima koje je cijenio prvostepeni sud, pa se ni pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja ne dovodi u sumnju samo postavljanjem pitanja „kako je to moguće“.

Nadalje, ni u žalbi se ne navode konkretni razlozi od kakvog značaja je to što je svjedok V.N. izjavio da je uzgledao žutu jaknu i da je E., njegov vodič rekao da je to jakna Š., a posebno što se i u žalbi konstatuje da je E. iskaz nemoguće provjeriti, pa su i ovi navodi u žalbi bez uticaja na pravilnost pobijane presude.

Ukazivanjem u žalbi na iskaz svjedoka D.P. sa novodenjem dijelova njegovog iskaza u kojima se on izjašnjavao o pravcu svog kretanja kao i optuženi, o tome da nije vidio zapaljenih kuća, stado ovaca, niti da je čuo ili vidio da je neko ubijen ili da je pucao, braniteljica optuženog smatra da je prvostepeni sud pogrešno postupio ne prihvatajući

navedeni dio iskaza ovog svjedoka uvjerljivim i vjerodostojnim obrazlažući to time da je svjedok želio pomoći optuženom u smislu da nije odgovarao na pitanje koje mu je postavljeno iako je svjedok odgovorio na sva pitanja.

Nasuprot ovim navodima u žalbi prvostepeni sud je dao jasne i određene razloge zašto i u kom dijelu je prihvatio i u kom dijelu nije prihvatio iskaz navedenog svjedoka (strana 18. i početak strane 19.). Prvostepeni sud je pri tom i iskaz ovog svjedoka doveo u vezu sa iskazima drugih ispitanih svjedoka, kako optužbe tako i odbrane, te iskazom svjedoka I.D. ispitanog po nalogu suda, nalazeći da u određenim dijelovima iskaz D.P. znatno odstupa od njihovih iskaza. Dakle, netačno je da iskaz ovog svjedoka nije prihvaćen zato što svjedok nije odgovarao na postavljena pitanja ili što je želio pomoći optuženom, kako se navodi u žalbi, nego zato što prvostepeni sud nalazi da je njegov iskaz znatno odstupao od iskaza drugih ispitanih svjedoka.

U žalbi braniteljica optuženog navodi da se iz iskaza svjedoka M.P. može zaključiti da je ovaj svjedok bio u svojoj kući gdje ga je i zatekao I.D., nakon što su on i Š. otišli ispred kuće Z.T. pred kojom su ostali svi i N.M., ne navodeći u žalbi neke konkretno razloge od kakvog je to značaja i kako bi to eventualno moglo biti od uticaja na utvrđeno činjenično stanje.

Ukazivanjem u žalbi na dijelove iskaza svjedoka Z.A. gdje se ovaj izjašnjavao o tome da na putu kuda se kretao nije vidio stado ovaca i da su na jednoj gomili našli mitraljez u žalbi se ne iznose konkretni razlozi od kakvog značaja su ovi navodi u odnosu na činjenično utvrđenje u pobijanoj presudi. Posebno što i iz pobijane presude slijedi da je prvostepeni sud iskaz ovog svjedoka cijenio u cijelosti i u vezi sa ostalim izvedenim dokazima.

Braniteljica optuženog smatra da je prvostepeni sud u potpunosti zanemario iskaz svjedoka J.K. koji je, prema stavu odbrane optuženog, jedini istinit, uvjerljiv i vjerodostojan, kojim se dovodi u sumnju istinitost iskaza svjedoka pod pseudonimom „A“ i koji je, kako se tvrdi u žalbi, u cijelosti objektiviziran iskazima I. (I.) D. i R. M.

Suprotno ovim navodima u žalbi, iz pobijane presude (na strani 27. do 35. obrazloženja) slijedi da je prvostepeni sud ne samo prihvatio iskaz svjedoka J.K. kao istiniti i vjerodostojan, nego je taj iskaz savjesno cijenio dovodeći ga u vezu sa ostalim dokazima, a posebno sa iskazom svjedoka I.D. i R.M., te dao jasne i određene razloge o tome koje činjenice na osnovu tih iskaza nalazi utvrđenim i zašto. Pri tome je prvostepeni sud dao određene i logične razloge o tome zašto nalazi utvrđenim da su se pred kućom Z.T. oko 10,00 sati pojavili drugi vojnici, a ne optuženi M.P. i članovi njegove grupe, na osnovu čega utvrđuje da se radilo o posebnom događaju koji nije vezan za događaj koji je u svom iskazu opisao svjedok pod pseudonimom „A“ i na osnovu kojih dokaza je zaključio da ti drugi vojnici koji su se pojavili pred kućom Z.T. i izveli N.M. ovog tada nisu lišili života, nego da je to učinio optuženi i osoba po prezimenu T. nakon što su ga zajedno sa svjedokom „A“ našli kod ovaca na Z. njivama. Razlozi koje je dao prvostepeni sud, i po ocjeni ovog suda, su jasni, uvjerljivi i utemeljeni su i na sadržini dokaza koji su međusobno, čvrsto i logički povezani, na osnovu kojih dokaza je prvostepeni sud zaključio da su odlučne činjenice u cjelosti

dokazane, da je optuženi M.P., kao saizvršitelj, zajedno sa osobom prezimena T. učinio krivično djelo za koje je oglašen krivim.

Prvostepeni sud je, također, određeno naveo na osnovu kojih dokaza je našao utvrđenim da su se trojica vojnika pred kućom Z.T. pojavila oko 10,00 sati, pa su neosnovani navodi u žalbi da je nejasno na osnovu čega prvostepeni sud to zaključuje. U žalbi se ukazuje na iskaz svjedoka I.D. koji je izjavio da je u kući Z.T. bio između 08,00 ili 10,00 sati, ali se ni ovim navodima, ili konstatacijom u žalbi da je to moglo biti i oko 08,00 sati, ne dovodi u pitanje zaključak prvostepenog suda da su se drugi vojnici oko 10,00 sati pojavili pred navedenom kućom.

Braniteljica optuženog u žalbi postavlja pitanje kako je moguće da su tri vojnika nakon što su se uvjerali u identitet N.M. istog pustili na slobodu da bi ga na kraju, navodno, oko 15,00 sati optuženi M.P. i T. lišili života. Pri tom u žalbi navodi da iz iskaza svjedoka J.K. i I.D. proizilazi da se iz načina postupanja tih vojnika, može zaključiti da im je bilo poznato da postoji osoba pod imenom N.M., da im je ta osoba zanimljiva, najvjerojatnije što je srpske nacionalnosti i da je, kada je ta osoba odgovorila da ima nadimak Š., vojnik u njemu očito prepoznao osobu koju treba lišiti slobode i pokazao mu potom da izađe ispred njih, a ostalima da ostanu gdje jesu. Obzirom na izneseno, te da je svjedok D. izjavio da je oštećenog vojnik pitao gdje mu je sin, žalba smatra da su upravo ti vojnici lišili života N.M. i da se samo takav zaključak može izvesti iz analize iskaza navedenih svjedoka.

Ovakvi žalbeni prigovori, po ocjeni ovog suda, ne dovode u pitanje pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja. Prije svega, iz iskaza svjedoka J.K. i I.D. na čijim iskazima se posebno istrajava u žalbi, se ne može zaključiti da su vojnici koji su oštećenog N. M. odveli ispred kuće Z.T. lišili života, obzirom da ovi svjedoci nisu imali nikakva saznanja o tome šta se dešavalo nakon odvođenja oštećenog. Nadalje, prvostepeni sud je izvršio detaljnu analizu svih dokaza, pa i iskaza navedenih svjedoka dovodeći sve dokaze u međusobnu vezu na osnovu koje analize je zaključio da su optuženi i njegova grupa kasnije naišli na oštećenog N.M. na lokalitetu Z. njiva i nakon fizičkog maltretiranja i psovanja odveli silom u S. pećinu, lokalitet R., a potom ga i lišili života. Ovakvo utvrđenje prvostepeni sud je temeljio, kako na iskazu svjedoka „A“ tako i na drugim izvedenim dokazima, pa su neosnovani žalbeni navodi da je iskaz svjedoka „A“, iskonstruisan i godinama pripreman da bi se zaštitila neka ili neke osobe poznate samo tom svjedoku. Za ove navode se ni u žalbi braniteljice optuženog ne nude nikakvi argumenti, niti su potkrijepljeni nekim logičkim zaključcima utemeljenim na određenim dokazima.

Utvrđenje prvostepenog suda da je oštećeni ubijen u pećini u kojoj su pronađeni ostaci njegovog skeleta ne dovodi se u pitanje navodima u žalbi da postoji mogućnost, jer su uz te ostatke pronađene i životinjske kosti, da su dijelovi njegovog tijela pod nerazjašnjenim okolnostima u pećinu donesene sa drugog lokaliteta, jer se ni za ove navode ne nude nikakvi konkretni dokazi na kojima bi se ti navodi temeljili.

Neosnovano se u žalbi braniteljice optuženog ističe da prepoznavanje optuženog nije izvršeno u skladu sa članom 99. ZKP FBiH. Najprije, u konkretnom slučaju prepoznavanje optuženog od strane svjedoka pod pseudonimom „A“ je vršeno na

osnovu fotografija, shodno članu 99. stav 4. ZKP FBiH, pa se žalbom neosnovano ukazuje i na odredbu člana 99. stav 3. istog Zakona. Prema članu 99. stav 4. ZKP FBiH prepoznavanje će se izvršiti na osnovu fotografija te osobe postavljenih među fotografijama svjedoku nepoznatih osoba, što je i učinjeno u konkretnom slučaju, jer je svjedok „A“ na osnovu predočenih fotografija optuženog iz spornog perioda i fotografija njemu nepoznatih osoba prepoznao optuženog. Obzirom na navedeno zakonitost prepoznavanja se ne dovodi u pitanje navodima u žalbi da je sa fotografija svjedok uskraćen percepcije visine, tjelesne konstrukcije i slično, jer iz navedene zakonske odredbe ne proizilazi da je to i neophodno u ovom slučaju, pa se ni žalbeni navodi da ovaj dokaz nema snagu kako mu je dao prvostepeni sud ne mogu prihvatiti osnovanim.

Prvostepeni sud je u pobijanoj presudi dao jasne i određene razloge na osnovu čega je zaključio da je pri izvršenju krivičnog djela optuženi postupao sa direktnim umišljajem, te da je imao svijest o svim okolnostima događaja, da se radilo o civilnoj osobi, čobaninu koji je čuvao ovce i koji nije dao nikakvog povoda optuženom da ga tuče, da mu psuje i da ga kao saizvršitelj liši života, da je tako prema njemu postupao samo zato što je bio Srbin, prisilno ga odvođeci u takvim okolnostima u pećinu i pucajući u njega u dva navrata sa razmakom od nekoliko minuta iz automatske puške svjestan posljedice takvog pucanja u oštećenog. Sve navedeno se žalbom braniteljice ne dovodi u pitanje, pa se paušalni žalbeni navodi da je pogrešan i neutemeljen zaključak suda da je optuženi postupao sa direktnim umišljajem i da je imao svijest o djelu i svim okolnostima nisu mogli prihvatiti osnovanim.

Nisu osnovani navodi u žalbi braniteljice optuženog da je u konkretnom predmetu trebalo primijeniti načelo „in dubio pro reo“.

Naime, prema odredbi člana 3. stav 2. ZKP FBiH, sumnju u pogledu postojanja činjenica koje čine obilježja krivičnog djela, ili o kojima zavisi primjena neke odredbe krivičnog zakona, sud riješava presudom na način koji je povoljniji za optuženog. Iz navedenog slijedi da se činjenice koje su in peius optuženog, moraju utvrditi sa sigurnošću. Kako iz obrazloženja pobijane presude proizilazi da kod prvostepenog suda nije bilo sumnje o postojanju odlučnih činjenica, tj. o postupanju optuženog u svojstvu saizvršitelja predmetnog krivičnog djela, to se u konkretnom slučaju navedeni princip nije mogao primijeniti, kako se neosnovano tvrdi u žalbi.

Braniteljica optuženog žalbom pobija prvostepenu presudu i zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji, te smatra da je izrečena kazna za učinjeno krivično djelo prestroga i nije primjerena, te da bi se i blažom kaznom ostvarila ista svrha. Pri tome u žalbi ukazuje na olakšavajuće okolnosti koje se odnose na njegove lične i porodične prilike, te materijalnu situaciju, ističući da nema otežavajućih okolnosti na njegovoj strani.

Po ocjeni ovog suda izneseni navodi u žalbi braniteljice optuženog nisu osnovani. Naime, iz obrazloženja prvostepene presude proizilazi da je prvostepeni sud sve olakšavajuće okolnosti na koje se ukazuje u žalbi cijenio na strani optuženog, pa uzimajući u obzir okolnosti koje su pratile izvršenje predmetnog djela, i po mišljenju ovog suda, tim olakšavajućim okolnostima dao odgovarajući značaj, jer se ne radi o

naročito olakšavajućim okolnostima koje bi opravdavale izricanje blaže kazne od propisane, kako to neosnovano navodi braniteljica optuženog u žalbi.

Kantonalni tužitelj žalbom pobija prvostepenu presudu u dijelu odluke o krivičnopravnoj sankciji navodeći da prvostepeni sud i pored toga što je uzeo u obzir kao otežavajuće okolnosti i postupanje optuženog kao saizvršitelja prije izvršenja krivičnog djela, da sve te okolnosti nisu cijenjene na adekvatan način, što je vidljivo iz utvrđene kazne. Nadalje, tužitelj smatra da je činjenicu da je optuženi u vrijeme izvršenja krivičnog djela imao 32 godine, period zrelije životne dobi, trebalo razmatrati sa drugačijeg aspekta u odnosu na osobe mlađe životne dobi, a također smatra da se olakšavajućim okolnostima optuženom nisu mogle cijeniti i porodične prilike da je optuženi otac troje djece, obzirom da djeca nisu maloljetna i da nisu na školovanju, u kom slučaju bi se optuženom porodične prilike mogle cijeniti olakšavajućim.

Po ocjeni ovog suda izneseni navodi u žalbi kantonalnog tužitelja nisu osnovani. Prije svega kantonalni tužitelj ni u žalbi ne iznosi konkretne razloge zašto smatra da nisu na adekvatan način cijenjene otežavajuće okolnosti na strani optuženog, a niti iznosi razloge kako je to vidljivo iz utvrđene visine kazne. Nadalje, u žalbi kantonalnog tužitelja se ne iznose nikakvi razlozi o tome na koji način je bilo potrebno životnu dob optuženog cijeniti drugačije nego što je cijenio prvostepeni sud, dok se neosnovanim ocjenjuju navodi u žalbi da se optuženom nisu mogle cijeniti kao olakšavajuće okolnosti porodične prilike samo zato što su mu djeca punoljetna i što ih ne školuje, jer ovako iznesene žalbene tvrdnje nemaju utemeljenja ni u odredbi člana 49. KZ FBiH.

Prema tome, po ocjeni ovog suda, neosnovano se žalbama braniteljice optuženog i kantonalnog tužitelja prvostepena presuda pobija u odluci o krivičnopravnoj sankciji. I ovaj sud je mišljenja da je izrečena kazna optuženom adekvatna težini učinjenog krivičnog djela i krivnji optuženog, te da će se tako izrečenom kaznom postići svrha kažnjavanja u smislu člana 42. KZ FBiH.

Premda braniteljica optuženog u žalbi navodi da se prvostepena presuda pobija i zbog kršenja prava optuženog iz člana 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama koji se shodno članu II/2 Ustava BiH direktno primijenjuju u BiH, u žalbi nije konkretno ukazano u čemu bi se to kršenje ogledalo ili koja su, eventualno, prava optuženog zagantovana navedenim propisima povrijeđena.

Na osnovu izloženog ovaj sud je, na osnovu člana 328. ZKP FBiH, donio presudu kojom je žalbe braniteljice optuženog M.P. i kantonalnog tužitelja odbio kao neosnovane i prvostepenu presudu potvrdio.

Zapisničar
Dinela Dedić,s.r.

Predsjednica vijeća
Dr. Ljiljana Filipović,s.r.